

TALOUSARVIOALOITE 847/2009 vp

Määrärahan osoittaminen Ylä-Lapin maanomistus- ja vesioikeuksien selvitystyöhön

Eduskunnalle

Perustuslailla suojatun omaisuudensuojan piiriin kuuluu kaikenlainen varallisuus ja varallisuusarvoiset edut, kuten esimerkiksi käyttöoikeudet. Perustuslain tulkinnan mukaan siihen kuuluu myös oikeus kalastaa (Saraviita, Perustuslaki 2000, s. 153).

Asiakirjatiedoista on ilmennyt, että pohjoisessa kymmeniä vuosia kestäneessä isojakotoimituksessa, joka päättyi vuonna 1996 vesipiirirajankäyntiin (isojako alkoi Inarissa vuonna 1903), on tiloilta jäänyt toimitusten yhteydessä kirjaamatta alueita ja erityisperusteisia oikeuksia.

Inarin kunnassa on käynnistynyt Maanmittauslaitoksen toimesta vuonna 2008 mittava kiinteistötoimitus aiemmissa vesipiirirajankäyntitoimituksissa tilojen nautinnoiksi merkittyjen ja osittain pois jätettyjen oikeuksien kirjaamiseksi erityisperusteisina eli omistukseen rinnastuvina oikeuksina.

Erityisperusteisia oikeuksia ei ole mahdollista kirjata kantatiloille suoraan, vaan kunkin tilan on erikseen esitettävä kirjaamista. Tässäkin tapauksessa vain 31.5.1996 päättyneessä vesipiirirajankäynnissä vahvistetut nautinnat voidaan todeta suoraan erityisperusteisina oikeuksina ja kirjata kiinteistörekisteriin. Muissa tapauksissa tarvitaan oikeuksia todistavia vanhoja asiakirjoja.

Ajallisesti pitkän isojakotoimituksen aikana eivät kaikki omistusoikeutta osoittavat asiakirjat ole olleet omistajien käytettävissä tai ne ovat olleet puutteellisia. Pitkä, yli kahden sukupolven

mittainen, ajanjakso tekee selvitystyöstä erityisen työlään ja haastavan. Selvitystyö on hidasta ja perustuu moniin eri asiakirjalähteisiin. Lisäksi selvitystyötä on tehty jo pitkään ja vaatii ja on vaatinut myös historiallista, juridista ja hallinnollista apua.

Edellä olevasta johtuen Inarin Mantaalikunta ja Inarinmaan Lapinkyläyhdistys ry tarvitsevat tukea mittavaan selvitystyöhön jäsentensä omistusoikeuksien selvittämiseksi ja turvaamiseksi asianmukaisella tavalla. Tehtävä selvitystyö pitää sisällään mm. historiallista, juridista ja hallinnollista asiantuntija-apua, vanhan ruotsin kielen käännöstyötä, aineiston hankintaa eri asiakirjalähteistä, kopiointia sekä postitusta. Kyseiseen selvitystyöhön liittyvien kustannusten arvioidaan olevan yhteensä 50 000 euroa.

Aloite edellyttää myös talousarvion perusteluiden muuttamista tämän mukaiseksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2010 talousarvioon momentille 25.01.50 lisäyksenä 50 000 euroa Lapin liitolle ja lisää momentin perusteluihin maininnan, että määrärahaa saa käyttää avustukseen Inarin Mantaalikunnalle ja Inarinmaan Lapinkyläyhdistys ry:lle maanomistus- ja vesioikeuksien selvittämisestä aiheutuneisiin ja aiheutuviin kustannuksiin.

TAA 847/2009 vp — Janne Seurujärvi /kesk ym.

Helsingissä 25 päivänä syyskuuta 2009

Janne Seurujärvi /kesk
Hannes Manninen /kesk
Ulla Karvo /kok